

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 31. ožujka 2004.

Krist - naše otkupljenje i naše spasenje

Kateheza br. 15: Krist - naše otkupljenje i naše spasenje Uvodno čitanje: Otk 4,11; 5,9.10-12: Hvalospjev otkupljenih (Večernja utorka 1. tjedna) Dostojan si, Gospodine, Bože naš, / primiti slavu i čast i moć! / Jer ti si sve stvorio, / i tvojom voljom sve postade / i bi stvoreno! / Dostojan si uzeti knjigu / i otvoriti pečate njezine. / Jer si bio zaklan / i otkupio, krvlju svojom, za Boga / ljude iz svakog plemena i jezika, / puka i naroda. / Učinio si ih Bogu našem / kraljevstvom i svećenicima, / i kraljevat će na zemlji. / Dostojan je zaklani Jaganjac / primiti moć i bogatstvo / i mudrost i snagu / i čast i slavu i blagoslov!

1. Hvalospjev što smo ga slušali i o kojemu ćemo sada razmišljati dio je službe Večernje, čije psalme tumačimo u našim tjednim katehezama. Kao što to često biva u liturgijskoj praksi, neki molitveni sklopovi nastaju putem združivanja biblijskih odlomaka koji pripadaju širem kontekstu. U našem su slučaju preuzeti neki retci 4. i 5. poglavlja Knjige Otkrivenja, u kojima se ocrta slavan i veličanstven nebeski prizor. U njegovu se središtu uzdiže prijestolje na koje je uzišao sam Bog, čije ime se zbog strahopoštovanja ovdje i ne izgovara (usp. Otk 4,2). Nakon toga na isto prijestolje zasjeda i Jaganjac, simbol uskrsloga Krista: govori se, doista, o "zaklanome Jaganjcu", no on je uspravan, živ i slavan (5,6). Oko tih dvaju božanskih likova širi se kor nebeskih četa, kojega predstavlja četvero "živih bića" (4,6), koja možda trebaju podsjetiti na anđele božanske prisutnosti na četiri strane svijeta, a predstavlja ga i "dvadeset i četiri starješine" (4,4), na grčkom presbyteroi, to jest poglavari kršćanske zajednice, čiji broj podsjeća bilo na dvanaest izraelskih plemena, bilo na dvanaestoricu apostola, pa tako čine sintezu prvoga i novoga saveza.

2. Taj skup Božjega naroda započinje hvalospjev Gospodinu hvaleći njegovu "slavu, čast i moć",

koje su objavile u stvaranju svijeta (usp. 4,11). U tom trenutku predstavljen je i simbol osobitoga značenja, na grčkom biblion, to jest "knjiga", koja je međutim potpuno nepristupačna: sedam pečata sprečavaju njezino čitanje (usp. 5,1). Riječ je, dakle, o nekome skrivenom proroštvu. Ta knjiga sadrži čitav niz božanskih propisa koji se imaju ostvariti u ljudskoj povijesti kako bi zavladała savršena pravda. Ako knjiga ostane zapečaćena, ti propisi neće moći biti ni upoznati ni ostvareni, a zloća će se nastaviti širiti i ugrožavati vjernike. Tu je, dakle, potreban moćni zahvat: njegov će izvršitelj biti zaklani i uskrsli Jaganjac. On će moći "uzeti knjigu i otvoriti njezine pečate" (usp. 5,9). Krist je veliki tumač i gospodar povijesti, objavitelj tajnoga smisla božanskoga djelovanja koje se širi poviješću.

3. Hvalospjev nastavlja označujući koji je temelj Kristove vlasti nad poviješću. Taj temelj nije ništa drugo nego Vazmeno otajstvo (usp. 5,9-10): Krist je "zaklan" i svojom je krvlju "otkupio" čitavo čovječanstvo iz vlasti zla. Glagol "otkupiti" podsjeća na Izlazak, na oslobođenje Izraela iz egipatskoga ropstva. Prema starome zakonodavstvu, dužnost otkupa roba imao je njegov najbliži rođak. U slučaju naroda, to je bio Bog sam koji je nazvao Izraela svojim "prvorođencem" (Izl 4,22). Krist, zatim, izvršava to djelo za čitavo čovječanstvo. Otkupljenje što ga je on izvršio nema samo zadatak da nas otkupi iz prošloga zla, da izliječi rane i olakša našu bijedu. Krist nam daruje novo nutarnje postojanje, čini nas svećenicima i kraljevima, dionicima njegova dostojanstva. Podsjećajući na riječi što ih je Bog izgovorio na Sinaju (usp. Izl 19,6; Otk 1,6), hvalospjev ponavlja da je Božji narod otkupljen i sastavljen od kraljeva i svećenika koji moraju voditi i posvećivati čitavo stvorenje. To je posvećenje koje svoj korijen ima u Kristovu Vazmu, a ostvaruje se u krstu (usp. 1 Pt 2,9). Iz toga proizlazi i poziv Crkvi da bude svjesna svoga dostojanstva i svoga poslanja.

4. Kršćanska predaja uvijek je primjenjivala na Krista sliku vazmenoga Jaganjca. Čujmo riječi jednoga biskupa iz drugoga stoljeća, Melitona Sardskoga, iz toga grada u Maloj Aziji, koji je u svojoj Uskrsnoj propovijedi ovako govorio: "Krist je došao s nebesa na zemlju zbog ljubavi prema trpećem čovječanstvu, odjenuo se našom ljudskošću u krilu Djevice i rodio se kao čovjek... On je poput jaganjca ponijet i poput jaganjca zaklan, te nas je tako otkupio iz ropstva svijetu... On nas je izvukao iz ropstva u slobodu, iz tame u svjetlo, iz smrti u život, iz potlačenosti u vječno kraljevanje; a od nas je učinio i novo svećeništvo i izabrani narod do vijeka... On je nijemi jaganjac, zaklani jaganjac, sin Marije, ovce bez mane. Uzet je iz stada, ponijet u smrt, oko večeri zaklan, noću pokopan" (br. 66-71: SC 123, str 96-100). Na kraju sam Krist, zaklani Jaganjac, upućuje svoj poziv narodima: "Dođite, dakle, vi ljudski rodovi koji ste oblijepjeni grijehom i primite otpuštenje grijeha. Ja sam, doista, vaše otpuštenje, ja sam Vazam spasenja, ja sam jaganjac zaklan za vas, ja sam vaše otkupljenje, ja sam vaš put, ja sam vaše uskrsnuće, ja sam vaše svjetlo, ja sam vaše spasenje, ja sam vaš kralj. Ja vas vodim u nebeske visine, ja ću vam pokazati Oca koji je od vječnosti, ja ću vas uskrisiti svojom desnicom" (br. 103: ibidem, str. 122).